

## KIRJALLINEN KYSYMYS 488/2012 vp

### Sosiaalisten taitojen tukeminen varhaiskasvatuksessa

#### *Eduskunnan puhemiehelle*

Tutkimusten mukaan yleisesti ottaen on niin, että niistä jotka eivät toimi tai pärjää koulutusjärjestelmässä, niistä jotka marginalisoituvat ja niistä jotka joutuvat väkivalta- ja rikostilastoihin, 90 prosenttia on poikia. Viime vuosien järkyttävien joukkosurmien takana Myyrmannin, Jokelan, Kauhajoen ja Hyvinkään tapauksissa ovat olleet 18—22-vuotiaat nuoret miehet.

Tytöt ja pojat ovat kehitykseltään niin fyysisesti kuin psyykkisestikin hyvin erilaisia. Lapset viettävät päiväkodissa, koulussa ja iltapäiväkerhossa enemmän aikaa kuin koskaan ennen, ja suuri osa sosiaalisesta oppimisesta, joka ennen tapahtui perheissä, tapahtuu nyt julkisessa tilassa.

Sosiaaliin taitoihin olisikin syytä kiinnittää huomiota jo hyvin varhaisessa vaiheessa. Varhaiskasvatuslakia ollaan nyt uudistamassa niin, että se saataisiin voimaan jo vuoden 2013 alusta.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

*Onko ministeriössä mietitty, voitaisiinko sosiaalisten taitojen oppimiseen ja tukemiseen kiinnittää huomiota jo varhaiskasvatuslakia valmisteltaessa?*

Helsingissä 7 päivänä kesäkuuta 2012

Aino-Kaisa Pekonen /vas

***Eduskunnan puhemiehelle***

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimitanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Aino-Kaisa Pekosen /vas näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 488/2012 vp:

*Onko ministeriössä mietitty, voitaisiinko sosiaalisten taitojen oppimiseen ja tukemiseen kiinnittää huomiota jo varhaiskasvatustilanteissa?*

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallitusohjelman mukaan laadukas ja saavutettavissa oleva varhaiskasvatus ja esiopetus taataan koko ikäluokalle. Varhaiskasvatuksen ja päivähoitopalvelujen lainsäädännön valmistelu, hallinto ja ohjaus siirretään opetus- ja kulttuuriministeriöön. Säädetään laki varhaiskasvatuksesta. Varhaiskasvatuksen yhteistyötä sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa tiivistetään.

Varhaiskasvatuksen ja päivähoitopalvelujen lainsäädännön valmistelu, hallinto ja ohjaus siirretään sosiaali- ja terveysministeriöstä opetus- ja kulttuuriministeriöön vuoden 2013 alusta lukien. Siirto tullaan toteuttamaan siten, että siirrosta ei aiheudu muutoksia päivähoitopalveluiden asiakkaille ja että nykyinen päivähoitojärjestelmä toimii.

Varhaiskasvatustilanteiden valmistelu käynnistetään vuonna 2012 laaja-alaisen työryhmän asettamisella. Työryhmässä tulevat olemaan edustettuina molempien ministeriöiden lisäksi keskeiset varhaiskasvatuksen sidosryhmät ja asiantuntijat.

Työskentely alkaa analyysillä varhaiskasvatusjärjestelmän nykytilasta sekä suomalaisen yhteiskunnan tilasta ja tulevaisuusnäkymistä lapsen ja lapsiperheiden kannalta. Tämän selvityksen jatkona voidaan toteuttaa varsinaisen lain valmistelu.

Varhaiskasvatus koostuu hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuudesta. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on edistää lapsen suotuisia kasvu-, kehitys- ja oppimisedellytyksiä. Varhaiskasvatuksessa tuetaan ja seurataan fyysistä, psyykkistä, sosiaalista, kognitiivista ja emotionaalista kehitystä sekä ennalta ehkäistään mahdollisesti ilmeneviä vaikeuksia. Tavoitteena on, että varhaiskasvatus ja siihen kuuluvana päivähoito ja esiopetus sekä perusopetus muodostavat lapsen kehityksen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden, jossa lapsen on mahdollista omaksua perustietoja, -taitoja ja -valmiuksia ikänsä ja edellytystensä mukaisesti.

Tavoitteena on, että varhaiskasvatuksella luodaan entistä vahvempaa perustaa lapsen persoonallisuuden sekä taitojen, kykyjen ja arvopohjan tasapainoiselle kasvulle ja kehitykselle, elinikäiselle oppimiselle sekä hyvinvoinnille ja terveydelle. Tämä pitää sisällään myös sosiaalisten taitojen oppimisen ja tukemisen varhaiskasvatuksesta alkaen. Varhaiskasvatuksen merkitys on tärkeä sosiaalisuuteen kasvattajana ja sosiaalisten lähtökohtien tasoittajana. Olennaista on, että varhaiskasvatuksessa pystytään varmistamaan hyvät kasvun ja kehityksen edellytykset kaikille lapsille.

Helsingissä 26 päivänä kesäkuuta 2012

Opetusministeri Jukka Gustafsson

### ***Till riksdagens talman***

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Herr talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 488/2012 rd undertecknat av riksdagsledamot Aino-Kaisa Pekonen /vänst:

*Har man på ministeriet beaktat möjligheten att redan i beredningen av lagen om förskolepedagogik uppmärksamma de sociala färdigheterna hos förskolebarn, d.v.s. att i ökande utsträckning satsa på inläringen av de här färdigheterna?*

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Enligt regeringsprogrammet ska hela årsklassen garanteras en kvalitativt högtstående och lätt tillgänglig förskolepedagogik och -undervisning. Beredningen, administrationen och styrningen av lagstiftningen som styr förskolepedagogiken och daghemstjänsterna flyttas över till undervisnings- och kulturministeriet. En lag om förskolepedagogik stiftas. Samarbetet med social- och hälsovården intensifieras för förskolepedagogikens del.

Beredningen, administrationen och styrningen av förskolepedagogiken och daghemstjänsterna flyttas över från social- och hälsovårdsministeriet till undervisnings- och kulturministeriet i början av år 2013. Omställningen verkställs så att dagvårdsservicens kunder inte utsätts för förändringar och så att det nuvarande dagvårdssystemet fungerar.

År 2012 tillsätter man en mångprofessionell arbetsgrupp för att förbereda lagen om förskolepedagogik. Utöver de båda ministerierna kommer de viktigaste intressegrupperna och experterna inom förskolepedagogiken att vara repre-

senterade. En analys av det nuvarande läget inom förskolepedagogiken, situationen inom det finländska samhället och framtidsutsikterna för barn och barnfamiljer utgör det inledande arbetsskedet. Efter den här redogörelsen kan man inleda beredningen av lagen.

Förskolepedagogiken är en helhet som består av vård, uppfostran och undervisning. Syftet med förskolepedagogiken är att främja gynnsamma uppväxt-, utvecklings- och inlärningsförutsättningar hos barnet. I förskolepedagogiken stöder man och följer upp den fysiska, psykiska, sociala, kognitiva och emotionella utvecklingen samt förebygger svårigheter som eventuellt visar sig. Syftet är att förskolepedagogiken och den därtill hörande dagvården och förskoleundervisningen samt den grundläggande utbildningen blir en helhet som framskrider konsekvent med tanke på barnets utveckling. Det blir då möjligt för barnet att tillägna sig grundläggande information, grundläggande kunskaper och färdigheter enligt sin ålder och sina förutsättningar.

Syftet är att man med hjälp av förskolepedagogiken skapar en starkare grund än vad som hittills varit möjligt för att barnen utvecklas balanserat med avseende på sin personlighet, sina kunskaper, färdigheter och sin värdegrund. En starkare grund skapas samtidigt för livslångt lärande samt välmåga och hälsa. Inom det fält som förskolepedagogiken utgör innebär detta också satsningar på att barnet lär sig sociala färdigheter. Förskolepedagogiken är betydelsefull p.g.a. att barn lär sig att de är delar av ett socialt sammanhang. Vidare utjämnar den sociala skillnader. Viktigt är att man med hjälp av förskolepedagogik kan säkerställa goda förutsättningar för alla barns utveckling och tillväxt.

Helsingfors den 26 juni 2012

Undervisningsminister Jukka Gustafsson